

Latweeschu Alwises.

Nr. 45. Zettortdeenà 6. Nowember 1852.

Jaunas finnas.

Ïsgahjuschá neddetà biju aisbrauzis pee Birschumuischas mahzitaja un Sehrpilles prahwesta, Johann Florentin Lundberg, to apmekleht un tam sawu zeenischanu un mihlestibu parahdiht gribbedams; jo 17tâ Dktoberâ tas 70 gaddus palikke wezs. Kad nu gandrihs Zuhš wiffi, mihti lassitaji, scho wezzu strahdneeku eelsch ta Knnga wihna kalna, ja arri ne no waiga, tomehr no winna darbeem un puhleschanahm pee Latweeschu tautas apgaismofchanas zaur winna grahmatahm un drikketeem raksteem, pasihfeet un zeenifeet: tad Zums arri gribbu stahstiht, kâ scha Zuhfu drauga 71ma peedfimschanas deenina tikke swehtita.

Agri, kad wezzais draugs wehl bija gultâ, leelâ, ar eglitehm ispuschkotâ ehdama istabinâ wiffi winna peederrigi, wezza winna laulata zeeniga mahte, winna dehli ar sawahm laulatahm draudsenehm, winna meitas un behrnu behrni, zitti draugi, starp teem no tahtas Dinaburges, beidscht stohlmeisteris un lesters ar Birschumuischas un Sallasmuischas pagasta wezakeem, preeschneekeem un pehrmindereem, bija sapulzinajuschees. Us apklahtu galdu appuschkochts dsimschanas deenas krengelis ar dasch daschadahm mihlestibas dahwanahm bija uslikti; jo tikpat raddineeki, kâ sweschineeki, tikpat Wahzeeschu, kâ Latweeschu draudses lohzekti, gandrihs wiffi, sawu firnigu mihlestibu schinni deenizâ melleja zaur kahdu — lai arri buhtu masu — dahwanu parahdiht. Kad nu wiffi bija kohpâ, tad sahklam dsedaht to 250to dseefmu eelsch jaunus dseefmu-grahmataš, prohti: „Nu Deewu wiffi teiz!“ Starp scho dseefmu wezzais draugs isnahze no sawas kambarinas ahra, brihnodamees un preezada-

mees scho sapulzinafchanu eeraudsidsams. Pehz pabeigtas dseefmas weens preekschneeks un basnizas pehrminderis no pulka isnahze schohs farakstitus wahrduš no papihra lappas lassidams:

„Zeenigs mahzitajs!

„Deenimeet muhsu laimes wehleschanu, us ko wiffi schodeen Zuhfu 70tâ dsimtu deenâ pee Zums sapulzinajuschees, Deewam pateikdami par Zuhfu spirgtu dwehseles un meefas weffelibu, ar ko winsch Zuhš til schebligu lihds firmam wezzumam usturrejis, wiffa Birschu un Sallas draudse Zums firnigi pateiz par winnas garrigu aplohpfschanu. — Par teem nodsihwoteem gaddeem Zuhš dauds un spehzigu strahdajuschi pee muhsu firds un pee muhsu garra. Zaur Zuhfu palihgu eefahze muhsu jaunektus stohlâs mahziht un Deewa wahrds irr par kahju spihdekli taggad gandrihs wiffâs mahjâs, kur pirmak dsikâ prahta tumfibâ laudis grahbstijahs. Mahnu-tizziba suddusi, dserschanas grehks eet masumâ. To schodeen atsihdami wehlejam, lai Zuhfu firds preezajahs par to, kâ Zuhfu puhleschana pee mums naw welti bijusi.

„Un Zuhš, mihtota zeeniga mahte! Kâ warretum scho dahrgu deeninu pahrlaist, bes kâ arri Zums sazzijuschi simtkahrtigu pateizibu. Deews Zums dahwinajis mihligu, schebligu firdi. Zik simts nabbadsini un apbehdinati, kas par Zuhfu fleegsni kahju spehruschi, apdahwinati un eepreezinati, Deewu par Zums luhgdami, no Zuhfu muishinas isgahjuschi! Zik flimneekeem un safirguscheem wahrguteem Zuhš sahltu palihgu sneeguschi, eepreezinadami neween ar mihligeem wahrdeem, bet turklaht ar dewigu rohku. Un tas,

„Eas fleppenibâ reds, to wissu irr usluhkojis ar
 „schehlastibas azzim. Tapehz Deews Zums
 „lizzis preeku peedfihwoht pee Zuhfu mihteem
 „behrneem. Tapehz wissu nabbadfianu un ap-
 „behdinatu wahrda, Eas zaur Zums eepreezi-
 „nati, luhdsam, peenemmeet firfnigu patei-
 „zibu! — Zuhfu dahrga peemiana weenumehr
 „dsihwohs muhsu firdis!

„Un nu, zeenigs mahzitajs! Eo gan labbaka
 „warram wehleht, lihds ar Zums, Zuhfu
 „dsimtu deenâ, ne Eâ to: Lai Deews to mihle-
 „stibas faiti, ar Eo Zuh ar sawu draudfi
 „weenoti, wehl jo prohjam usturretü arri pee
 „Zuhfu zeenijameem behrneem. — Swehts wak-
 „Ears mettahs, spehki fahl masumâ eet. Lai
 „Ead jelle Zuhfu zeenijams dehs, *) Eo Eâ sawu
 „dwehfeles gannu zerrejäm, Zums par speh-
 „zigu atspaidu, pee muhsu dwehfelehm strahda-
 „dams, Zuhfu pehdigas deenias atweeglina;
 „un par Zuhfu publeschanu lai ta Kunga gars
 „Eahs mihlestibas weenumehr dufs us wisseem
 „Zuhfu behrneem un behrnu-behrneem! Amen.“

Eho runnu pabeidsis, Eo gohdigs pehrmin-
 deris — Eâ wissi warreja nomanniht — no pa-
 teesas firfnigas mihlestibas turreja, Eas to
 papihres lappu, Eür ta stahweja wirfâ, wez-
 zam zeenigam mahzitajam eedewe rohEâs; wehl
 wissi preeksheeki un pehrminderi ar paschu
 rohku sawus wahrduhs bija rakstijuschi tanni
 wirfâ. — Ead wehl prahwesta ohtrais dehs,
 Embobtes mahzitajs, basnizas drehbi apgehr-
 bis, Deewu par winna mihlestibu un schehla-
 stibu pateize, Eo Eas tehnam winna dsihwibas
 laizina parahdijis, un firfnigâ luhgschanu tehwu
 jo prohjam tai Deewa schehlastibai un apgah-
 daschanai pawehleja, Eho Deewa kalposchanu
 beidsiht ar Zesus swehtu luhgschanu un ar
 swehtischanas wahrdeem pabeigdams.

Ne weena klausitaju ahs ne palikke sausa,
 bet wissi no Deewa swehta klahuma un no
 mihlestibas prett mihto wezztehwiu pahnemti,

*) Zettortais un jaunalais, Eas schinni waffarâ tiffu
 no auggtas ffohEâs, no Zehrpates, pahrnahze
 mahjas.

swehtas Deewam patihkamas affaras raudaja.
 Arri zeenigs prahwesta kungs ar mihlestibas
 wahrdeem un ar affarahm saweem draudses
 lohzeEkeem, behrneem un draugeem par winna
 mihlestibas parahdischanahm pateize, wissas
 winna labbas wehleschanas Deewa rohEâs un
 winna swehtai gudribai nodohdams.

Pehz tam, papreeksch tee Latweeschu drau-
 dses lohzeEki, Ead tee zitti weefi un peederrigi
 ittin baggati un pilnigi tiffle meeloti, Eâ Eâ
 wissi ar preeka pilnu firdi beidsiht aigahje us
 sawu mahjas weetianu.

Bet pateefi, schahs deenas peemiana wehl
 ilgi muhsu firdis paliks, jo Deewa schehlastiba
 un swehtiba, Eür klahu zilweku pateizibas pilna
 firds tanni paschâ nomannijamas, un wissus
 ar swehtu preeku pildija.

Ehr. Joh. Fuchs,
 Salwes draudses mahzitajs.

• Peeminni Eahs swehtas deenas, Eâ
 tu to swehti!

Ealenderu semmê Bath pilfsatâ dsihwoja
 bahrsdu dsimmejs (balbeeris), kam wahrds bij
 Wittums Ried, Eas arri paschâs sweht-
 deenas sawu darbu strahdaja un sawus kung-
 us mehdsE apkohpt, Eâpat Eâ zittâs deenas.
 Kahdu reiffi swehtdeenâ us darbu eedams,
 winsch pee atwehrtahm basnizas durwim gar-
 ram gahje un dsirdeja, Eâ mahzitajs, Eas nu-
 patt bij us kanzeli kaphis, islassija schohs
 wahrduhs is 2 Mof. gr. 20, 8.: „Peeminni Eahs
 swehtas deenas, Eâ tu to swehti!“ Mahzitajs
 par scheem pascheem wahrdeem spreddiki teize.
 Eho kahdu brihdi klausijis, Eas balbeeris
 sawâ firdi tappe pahleezinahts, Eâ Deews to
 darbu, Eo Eas swehtdeenâs strahdoht, ne
 warroht wis swehtiht. Sawâ firdi pakusti-
 nahts winsch aigahje; pehz dauds nemeerigahm
 eeksch affarahm un firfnigahm Deewa luhg-
 schanahm pawadditahm naktim winsch apneh-
 mahs wissas sawas behdas un subdischanas
 tam Kungam pawehleht, swehtdeenâs wairs

ne strahdaht, bet sawas dwehseles isglahbschannas mefleht. Bet tee augsti lungi, kurreus winsch lihds schim bij apkohpis, to par labbu wis ne nehme un winnam uesteize; zitti bij, kas tam deewabihjigam zilwekam wehl schahdus tahdus palammes dewe un isfmehje. Ne zil isgi, tad winsch tahds nabbags palikke, ka tas leels kohrtels, ko lihds schim bij turrejis, bij ja-atstahj un kahda pagrabbà jadsihwo, fur retti kahds zilweks no semmakas kahrtas winnu usmekleja. Kahda fesdeenà, kad jaw wakkars bij, weens lungs ar pasti atbrauzis prassa pehz balbeera; pastineeks norahd to pagrabbu, fur Wiklums dsihwoja. Tur eegahjis winsch luhds, lai zil ahtri ween warroht, winnam bahrsdu nedsenn, kamehr sirgi buhschoht pahrsjubgti; jo paschà swehtdeenà winsch scho darbu labprahd wis ne leekohd darriht. Schee pehdeji wahrdi tam nabbagam zilwekam pee firds kbrahs. Affarahm no azzim birstohd winsch to swefschu lungu luhdse, woi ne gribboht til schehligs buht winnam pahri kapeiku aisdoht, ka warroht swezzi nopirkt; jo skaidri wairs ne warreja redseht. To tas lungs arri darrija un pee sewis pahrdohmaja, zaur ko gan schis zilweks tahdà nabbadsiba effohd eekrittis. Kad bahrsda bij nodsihta, tad winsch fazzija: „Zuhfu dsihwibas-zetsch warr buht lohti sawads. Taggad man waltas nar, juhs par to isprassih; schè jums weens dahlderis! Pahrbraukdam es atkal peenahfschu, ka juhfu dsihwes gahjumu warru dabbuht sinnaht. Kas jums wahrds?“ — „Wiklums Ried,“ atbildeja balbeeris. „Wiklums Ried? Woi warr buht juhs Kingston-pilsata dsimmusch?“ — „Èa irr, zeenigs lungs.“ — „Kas juhfu tehwan wahrds?“ — „Tohms Ried.“ — „Woi warr buht winnam bij wehl brahlis?“ — „Bija gan, zeenigs lungs. Bet tas tabtu us Indiu semmi aisgahjis, un meh no winna pehzlaira ne wahrdu ne effam dsirdejusch.“ — „Nahzeet man lihds!“ fazzija tas swefschais tà kà pahrbijis. „Es nupatt gribbu eet pee kahda zilweka, kas teizahs, winsch effohd Wiklums Ried no Kingston-pilsata;

nahzeet, parahdaitees winnam azzì prett azzì ja juhs warreet apleezinaht, ka juhs pateest tas pats effeet, kahds juhs teizeetes, tad jums itt labbas wehstes warrudoht. Zuhfu tehwa brahlis irr mirris un dauds mantas atstahjis; zaur mannu rohlu winna ihstena is brahla dehl tahs warr dabbuht.“ — Abbi nu gahje pee tahs pastes-kareetes, fur tas zilweks bija, kas par nepateesu tohs wahrdu Wiklums Ried bij peenehmis; tas nu lehti par mekuli tappe pahrllezinahts. — Tas swefschais, weens deewabihjigs teefas-lungs, zaur Awiselm jaw ilgi bij meklejis pehz ta ihstena mantineeka, bet pawelti, teekams winsch wiltneeks tam bij parahdijees. — Èa nu, fur trubkums jo leels, tur ta Kunga paligs jo turu bija! Sa tam nabbagam balbeerim wehl buhtu tik dauds naudas bijis, ka buhtu swezzi warrejis nopirkt, tad pehz zilweku nopraschanas winsch gan ne buhtu to leelu mantu eemantojis, ko taggad tas Kungs, kas wiffas leetas walda, winnam bij atwehlejis pehz ilgas un grehtas pahrbaudischanas, kà weenu atlihd sinaschanu par to ustizzibu, ar ko winsch pee ta Kunga wahrdeem bij turrejees, un kà weenu sihmi tahs dauds leelakas garrigas swehtibas, kas teem allaschin peekriht, kas ar deewabihjigu firdi ta Kunga swehtu deenu swehti.

Gr.

Swefschas semmes sinnaas.

Gesck Seemetu Amerikas atrohnahs dikti wezs wihrs, ar wahrdu Rowlejs, no 187 gaddeem, un kas wehl itt tschakls un wessels. Rau, ohtrs Ahbraams! Schis gan buhs tas wezzakais zilweks par wiffu pasauli; jebchu gan arri Unguru-semme wihrs effohd no 185 gaddeem, un Skottu semme arri wihrs no 184 gaddeem.

*
No Montreales* pilsata, Sprantschòs, raksta, ka tur leels ugguns-grehls bijis, fur lihds 1500 nammi sadeggusch. Wiffa stahde effohd lihds 4 millioni Dollars takseereta.

No Jamaikas sinna laista, ka tur atkal nejauka bakku-slimmiba kahjäs effoht. Kingstong pilfatä ween effoht lihds 5000 bakku-slimneeki.

* * *

Konstantinopeles pilfatä arridsan leels ugguns-grehks effoht bijis, fur 1800 nammi pelnds palikkuschi. Täpat Adrianopeles pilfatä atkal 300 nammi sadegguschi.

* * *

No Stettines pilfata tai 22trä August raksta scho behdigu notikkumu: Tur diwi draugi — abbi lohpmanni — brauz us Dambju eseru us piblu-jakti. Schè ilgi un dauds jaw isjaktejuschees, gribb mahjäs braukt, të streen wehl weena pible par laiwinu pahri. D., kas pakkatä eeksch laiwinas fehdejis, leel biffi pee waiga un mehrke us pibli; të par nelaimi B., kas laiwinä preekschä fehdeja, ne redsedams, ka tas gribb pibli schaut, zekahs patlabban augscham un D. schahweens eet B. eeksch galwas, ka schis fashauts pee semmes laiwä kriht. D. no leelahm bailedhm un schehluma leel ohtru stohbri pee sawas kruhts, un ir fewi noschaujahs — un nu gull abbi nohst. D. gan wehl weenu deenu ilgaki dsihws palikke. B. dauds behrnus un fewu atstahjis. — Uk nelaimigs brihdis! Uk neapdohmigs darbs!!

* * *

No Sprantschu un Sweedru semmes raksta, ka tur August mehnesi dikti leels karstums bijis, lihds 34 grabdehm, kas Sweedru semme dauds stahdus un labbibu maitajis.

E. F. S.

Dferschana us wesselibu.

Reds, labda Krischam nelaime!
Winsch wesselibas uedsehre
Ytt wisseem. Vet patz palizzis
Jo aims, — pee semmes nokrittis. —

Krohgu weefchi un Krohdsineeks.

K. weefchi:

Laff, pappin, tä lä pulksteninsch,
Tad labbal smellehs allutinsch!

Krohdsin. (lassidams Awisès):

Schè stahst no jaunahm grabmatahm
Preeksch semneezineem derrigahm.
Tai weenai mirdrakts: Wibfika,
Un ohtrai: Ruhmja = mahziba.

K. weefchi.

Tahs teescham gan buhs dahrgakas
Un tomehr nefaprohtamas!

Krohdsineeks (errigs):

Kad tä paprecksch jau teesajcet,
Neneeku dsirocht dabbuscet!

—p.

Ko singetajis jauta un drikketajis atbild.

Singetajis:

Woi sawas drikk:s atlehesat,
Un mannus Rihmjus eespedat?

Drikketajis.

Schee rihmi pumpst lä puhpeschi,
Un isputt, kad tohs eespedi.
Tee melnus pihschlus eesahk behrt
Un, tä lä duhmi, azzis zebrt.

—p.

Mihflu usminneschana Nr. 40.

Degguns.

Teesas sluddinaschana.

No Pohpes pagasta teesas tohp zaur scho wissi pee Pohpes un Anzes pagasteem peederrigi un taggad zittur usturredamees pagasta lohzeili usaizinati, dehl winnu pahrraktsichanas, kas par Jurgeem 1853 irr isbar-rana, — lihds Wahrtincem schi 1852tra pee wirts-peewinnetas pagasta teesas peeteiltees, jo zittadi win-nus speedihß par Jurgeem nohloshä gaddä us sawu nowaddu atpakkal nahkt. Pohpes pagasta teesa, tai 20tä Okrober 1852.

(T. S.) ††† Jannis Zerlis, pagasta wezz.
(Nr. 168.) N. Hagenfeld, pag. tees. sribw.

Brihw drikket.

No jubrmallas-gubernias aughtas waldschanas vuffes: Collegienrath v. Braunschweig. Zensor.
No. 294.